

НЕЗАВИСНИ ОПЕРАТОР СИСТЕМА У БОСНИ И ХЕРЦЕГОВИНИ

ИЗВЈЕШТАЈ
О ФИНАНСИЈСКОМ ПОСЛОВАЊУ НОС_{БиХ}-а
ЗА 2022. ГОДИНУ

Фебруар, 2023. године

КАРАКТЕРИСТИКЕ ФИНАНСИЈСКОГ ПОСЛОВАЊА НОСБиХ-а У 2022. ГОДИНИ

Финансијско пословање НОСБиХ-а у 2022. години, поред већ стандардизованих трошкова и улагања, обиљежиле су сљедеће чињенице:

- Тарифа за рад НОСБиХ-а се почела примјењивати од 01. јануара и то се одмах одразило на висину прихода.
- Остварење потрошње у односу на планске позиције је било веће за око 3%, док је остварена производња била мања за 4,5%.
- Одлуком ДЕРК-а нису одобрена средства за капиталне издатке.

Ако се, по дефиницији, успјешност финансијског пословања мјери остварењем бар минималне добити (суфицита) и одрживом ликвидношћу, онда се може рећи да је НОСБиХ у 2022. години остварио оба циља. Дакле, постигнута је уравнотеженост прихода и расхода уз значајнији вишак прихода, а захваљујући томе, ни у једном тренутку исплата доспјелих обавеза није доведена у питање.

Иако се финансијско пословање одвијало у прилично сложеним и неповољним условима, што се првенствено односи на прилично рестриктивну и недовољно стимулативну тарифу за рад НОСБиХ-а, Управа НОСБиХ-а је уложила максималне напоре како би се пословни процеси одвијали без већих потешкоћа. Постигнути су завидни резултати:

- У 2022. години, остварен је суфицит, односно, вишак прихода над расходима у износу од 182.214 КМ. Суфицит је резултат већег прихода због примјене тарифе од 01. јануара и повећане потрошње електричне енергије, али и мањих трошковима те вођења одговорне и рационалне финансијске политике.
- У набавку опреме и софтвера у 2022. години инвестирано је 2.384.839 КМ.
- Уредно су измириване све обавезе, како према добављачима за робе и услуге, тако и оне које се односе на инвестициона улагања. Исто тако, отплата свих кредита и камата домаћим и иностраним банкама одвијала се у складу са отплатним плановима, без иједног дана кашњења. И обавезе према запосленима су измириване према устаљеним роковима, у пуном износу са свим порезима и доприносима.

О одлуци о тарифи за рад НОСБиХ-а у 2022. години те њеним посљедицама на финансијски положај компаније, много тога је већ речено у планским документима и другим материјалима, али подсјећамо на неке кључне одредбе које су се, несумњиво, позитивно одразиле на пословање.

Извјештај о финансијском пословању НОСБиХ-а за 2022. годину

Наиме, Одлуком о тарифи број: 04-28-5-286-35/21 од 22.12.2021. године утврђена је нова тарифа за рад НОСБиХ-а у износу од 0,0062 фенинга/kWh, коју плаћају произвођачи и 0,0783 фенинга/kWh, коју плаћају купци те, по том основу, и укупан приход од 9.283.307 КМ, док је ребалансом утврђен укупан приход у износу од 9.566.814.

Укупни расходи утврђени ребалансом су мањи од планираних за 969.067 КМ.

Најзначајнији трошкови који су ребалансом умањени у односу на планиране су:

- бруто плате и накнаде запосленима, за 520.000 КМ
- одржавање система СКАДА (SCADA), за око 108.000 КМ
- трошкови амортизације, за 100.000 КМ
- остале услуге, за око 45.000 КМ
- финансијски трошкови, за 110.000 КМ
- остали материјални и нематеријални трошкови, у укупном износу од око 72.000 КМ.

Укупни трошкови који се финансирају средствима прикупљеним из тарифе за рад ребалансом су у потпуности усклађени са планираним остварењем укупног прихода.

НОСБиХ своје финансијско пословање, осим на тарифи за рад, од 2016. године темељи и на тарифи за системску услугу.

- *Тарифом за рад НОСБиХ-а*, обезбјеђује се приход који је у функцији покривања свих трошкова за његов рад, укључујући и трошкове запослених.
- По основу *тарифе за системску услугу* стиче се приход који се користи искључиво за тржишну набавку резерве капацитета секундарне и терцијарне регулације, као и набавку електричне енергије за покривање губитака у преносном систему те компензације нежељених одступања, односно, за балансно тржиште.

Укупан приход НОСБиХ-а у 2022. години, са укљученим приходом од системске и помоћних услуга, остварен је у износу од 194.685.913 КМ, док су укупни расходи, са трошковима помоћних услуга, исказани у износу од 168.857.784 КМ из чега произилази да је остварен позитиван финансијски резултат у износу од 25.828.129 КМ, а који се састоји од:

- вишка прихода над расходима по основу тарифе за рад, у износу од 182.214 КМ
- вишка прихода над расходима по основу тарифе за системску и помоћне услуге, у износу од 25.645.915 КМ.

Извјештај о финансијском пословању НОСБиХ-а за 2022. годину

Сасвим је јасно да НОСБиХ не може постићи финансијску равнотежу и одржавати задовољавајућу ликвидност уколико му не буду одобрене реално оствариве резерве из којих би се у току године могли надокнађивати дефицити у приходу, обезбјеђивати средства неопходна за одржавање ликвидности, али и покривати одређени издаци који нису предвиђени планом. Балансирање прихода, било да је у питању његов мањак или вишак, до висине одобреног, свакако би се накнадно регулисало тарифом. Међутим, како се тарифа утврђује једном годишње и у току године се не врши њено подешавање, што би према члану 23. Методологије требало да се ради, те како надокнада прихода кроз тако утврђену тарифу траје још годину дана, ако не постоје „резерве“ врло тешко је одржати финансијску равнотежу НОСБиХ-а.

У наставку ће се све билансне позиције, било да се упоређују са планираним или ребалансираним, јединствено исказивати термином „планиране“, јер и финансијски план, као и његов корективни документ ребаланс, представљају јединствен плански документ.

Финансијски резултат са укљученим приходима и расходима од тарифе за рад те системске и помоћних услуга

Назив	Остварено 2017.	Остварено 2018.	Остварено 2019.	Остварено 2020.	Остварено 2021.	Остварено 2022.
Укупни приходи	73.504.387	69.088.081	77.709.192	76.579.837	111.473.935	194.685.913
Укупни расходи	68.457.157	79.870.341	79.227.855	73.633.588	105.157.022	168.857.784
Вишак прихода/расхода	5.157.230	-10.782.260	-1.518.663	2.946.249	6.316.913	25.828.129

Финансијски резултат само по основу тарифе за рад НОСБиХ-а

Назив	Остварено 2021.	Финансијски план за 2022.	По одлуци ДЕРК-а за 2022.	Ребаланс фин.плана за 2022.	Остварено 2022.
Укупни приходи	10.099.686	12.058.430	9.283.307	9.652.123	9.900.726
Укупни расходи	8.665.828	10.619.156	9.283.307	9.650.089	9.718.512
Вишак прихода/расхода	1.433.858	1.439.274	-	2.034	182.214

Приходи у 2022. години остварени по основу тарифе за рад износе 9.900.726 КМ и већи су за 220.970 КМ у односу на одобрене одлуком ДЕРК-а, што је посљедица примјењивања тарифе за рад НОСБиХ-а за 2022. годину од 01. јануара и повећања потрошње и производње електричне енергије. Остали приходи износе 396.450 КМ.

Одлуком су утврђени и укупни расходи у износу од 9.283.307 КМ. Из овако укупно одобреног прихода и укупних расхода произилази да нису предвиђена средства за финансијске резерве којима би се, у случају неликвидности, могли покривати губици..

Извјештај о финансијском пословању НОСБиХ-а за 2022. годину

Мора се нагласити да овако одобрене билансне величине од почетка нису биле одрживе јер нису уважавале реалне потребе рада НОСБиХ-а, прије свега се то односи на расходне величине.

Управа НОСБиХ-а је рестриктивном финансијском политиком и мјерама штедње успјела да већину трошковних позиција стави под контролу и њихово остварење се кретало у оквирима износа предвиђених одлуком о тарифи за рад НОСБиХ-а, док за поједине финансијске позиције није могла примијенити рестриктивне мјере, будући да би изостанком улагања у одржавање појединих софтверских система неминовно дошло до озбиљног поремећаја у раду НОСБиХ-а, првенствено у техничко-технолошком смислу.

Финансијски резултат само по основу тарифе за системску и помоћне услуге

<i>Назив</i>	<i>Остварено 2017.</i>	<i>Остварено 2018.</i>	<i>Остварено 2019.</i>	<i>Остварено 2020.</i>	<i>Остварено 2021.</i>	<i>Остварено 2022.</i>
Укупни приходи	66.189.373	62.184.885	70.416.662	68.694.687	101.374.249	184.785.187
Укупни расходи	61.473.349	72.148.926	71.190.740	64.948.772	96.491.194	159.139.272
<i>Вишак прихода/расхода</i>	<i>4.716.024</i>	<i>-9.964.041</i>	<i>-774.077</i>	<i>3.745.914</i>	<i>4.883.055</i>	<i>25.645.915</i>

Приход прикупљен по основу тарифе за системску услугу користи се *искључиво* за тржишну набавку резерве капацитета секундарне и терцијарне регулације, као и набавку електричне енергије за покривање губитака у преносном систему те за компензације нежељених одступања према сусједним регулационим подручјима. По овом основу, у посматраном периоду је исказан позитиван салдо од 25.645.915 КМ. Исказани вишак прихода над расходима по основу системске и помоћних услуга те дебаланса је посљедица високе цијене дебаланса током 2022. године. То такође упућује и на закључак да је постојећа тарифа за системску и помоћне услуге у износу од 0,4789 фенинга/kWh, која је била у примјени током 2022. године, била прилично избалансирана.

НОСБиХ је и у 2022. години суочен са високим потраживањем од Алуминија д.д. Мостар, које је на дан 31.12.2022. укупно износило 4.553.325 КМ. Структура наведеног потраживања је слjedeћа:

<i>Ред. бр.</i>	<i>Износ (КМ)</i>	<i>Основ потраживања</i>
1.	302.552	Тарифа за рад
2.	1.857.156	Системска услуга
3.	1.309.558	Дебаланс
4.	148.022	Камата (билансно)
5.	936.037	Камата (ванбилансно)
<i>УКУПНО</i>	<i>4.553.325</i>	

Овдје посебно истичемо да је Управа НОСБиХ-а током 2019. године предузела све радње у складу са законском регулативом и Уговором о преузимању и репрограму дуга бр. ОПУ-ИП 738/2018, од 20.12.2018. године, постигнутим између компанија *Al Trade д.о.о. Мостар*, Алуминија д.д. Мостар и НОСБиХ-а, како би се наведена потраживања наплатила. У том смислу НОСБиХ је поднио мјенице Уникредит банке (*UniCredit Bank d.d.*) за наплату потраживања од Алуминија, али мјенице је НОСБиХ-у банка вратила уз образложење да се Алуминиј д.д. Мостар налази у поступку финансијске консолидације. Одлуком Владе Федерације БиХ поступак финансијске консолидације Алуминија је продужен до 31.12.2023. године и док он траје принудна наплата се не може покренути. Наведена потраживања која су евидентирана билансно (3.617.288 КМ) су у 2020. години књиговодствено исправљена на терет расхода.

НОСБиХ је у 2022. години суочен и са високим потраживањем од компаније *LE Trading ВН д.о.о. Бања Лука*, који на дан 31.12.2022. укупно износи 3.409.017 КМ. Структура наведеног потраживања је сљедећа:

<i>Ред. бр.</i>	<i>Износ (КМ)</i>	<i>Основ потраживања</i>
1.	4.328	Аукције
2.	3.381	Тарифа за рад
3.	20.677	Системска
4.	2.963.496	Дебаланс
5.	417.135	Камата (ванбилансно)
УКУПНО	3.409.017	

Управа НОСБиХ-а је током 2021. године предузела све радње у складу са законском регулативом те Уговором о репрограму и измирењу дуга и редовном плаћању текућих обавеза бр. ОПУ-ИП 1509/21, од 27.09.2021. године, постигнутим између компаније *LE Trading ВН д.о.о. Бања Лука* и НОСБиХ-а, како би се наведена потраживања наплатила. У том смислу НОСБиХ је у 2021. години по основу тог уговора наплатио прву рату у износу од 285.131 КМ, банкарску гаранцију у износу од 221.000 КМ, те поднио мјенице Новој банци а.д. Бања Лука за наплату потраживања од компаније *LE Trading*. У октобру 2022. године отворен је стечајни поступак над дужником *LE Trading ВН д.о.о. Бања Лука*. Статус наплате ових потраживања је неизвјестан. Наведена потраживања (2.991.882 КМ) су у 2021. години књиговодствено исправљена на терет расхода.

У оквиру помоћних услуга, успјешно се реализује и *Споразум Блока СХБ (Словенија-Хрватска-БиХ) о заједничкој терцијарној резерви*, као и *Споразум о испоруци енергије терцијарне регулације (ПТРЕ) са ЕМС-ом и ЦГЕС-ом на граници БиХ-Србија, односно БиХ-Црна Гора* те се уредно измирују међусобне обавезе. Подсјећамо, примјеном ових споразума, НОСБиХ може набављати ел. енергију од ЕЛЕС-а и ХОПС-а (СХБ Блок) те ЕМС-а и ЦГЕС-а, за потребе терцијарне резерве и испоручивати је у ЕЕ систем БиХ, а електропривреда која је узроковала грешку ће то платити након што јој НОСБиХ испостави фактуру.

БИЛАНС СТАЊА
на дан 31.12.2022. године

Редни број	Позиција	Износ по одбитку исправке вриједности	
		Стање на дан 31.12.2021.	Стање на дан 31.12.2022.
	А К Т И В А		
	А. ДУГОРОЧНА ИМОВИНА	14.744.351	13.288.331
1.	Некретнине, постројења и опрема	14.286.034	12.930.663
2.	Имовина с правом кориштења	-	-
3.	Улагања у инвестицијске некретнине	-	-
4.	Нематеријална имовина	302.986	207.718
5.	Биолошка имовина	-	-
6.	Финансијска имовина и улагања	146.229	146.229
7.	Остала имовина и потраживања, укључујући и разграничења	9.102	3.721
	Б. КРАТКОРОЧНА ИМОВИНА	41.801.652	78.903.595
1.	Залихе	4.606	4.606
2.	Дугорочна имовина намјењена продаји		
3.	Финансијска имовина	2.998.716	12.598.357
	- потраживања по основу тарифе	-	-
	- потраживања за помоћне услуге	28.191	8.937.408
	- потраживања за ФСКАР	2.038.079	2.344.582
	- потраживања од купаца за ИТЦ и аукције	931.654	1.282.667
	- остала потраживања	791	33.700
4.	Новац и новчани еквиваленти	15.553.151	28.794.296
5.	Потраживања за плаћени ПДВ	1.594.846	2.371.449
6.	Остала имовина и потраживања, укључујући и разграничења	21.650.333	35.134.887
	- разни разграничени трошкови	85.527	64.286
	- трошкови осигурања	6.713	7.740
	- разграничења за ИТЦ и аукције	2.066.135	6.265.555
	- обрачунати приход за рад НОСБиХ-а	1.089.906	1.068.904
	- обрачунати приход за помоћне услуге	10.970.826	25.290.151
	- обрачунати приход за ФСКАР	7.424.349	2.410.850
	- остала разграничења	6.876	27.401
	УКУПНО АКТИВА (А+Б)	56.546.003	92.191.926
	П А С И В А		
	А. ТРАЈНИ ИЗВОРИ	13.988.619	39.816.748
1.	Трајни извори	1.649.278	1.649.278
2.	Резерве	-	-
3.	Ревалоризационе резерве	-	-
4.	Нераспоређени вишак прихода	12.773.874	38.167.470
5.	Непокривени вишак расхода	-434.533	-
	Б. ДУГОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ	8.908.602	9.457.945
1.	Финансијске обавезе	8.011.190	8.669.089
2.	Одгођени приход	897.412	788.856
3.	Остале обавезе, укључујући резервисања и разграничења	-	-
	Ц. КРАТКОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ	33.648.782	42.917.233
1.	Финансијске обавезе	15.382.260	13.538.421

Извјештај о финансијском пословању НОСБиХ-а за 2022. годину

	- краткорочне финансијске обавезе	1.532.240	1.876.792
	-обавезе према добављачима у земљи	977.392	1.297.194
	-обавезе према добављачима у иностранству	2.120.845	84.293
	-обавезе према добављачима за помоћне услуге	6.908.612	4.578.597
	-обавезе према добављачима за ФСКАР	3.232.601	5.198.268
	-обавезе за бруто плате и накнаде радницима и др.	461.665	486.577
	-обавезе за накнаде УО и Савјетодавном вијећу	15.882	16.701
	-остале обавезе	133.024	-
2.	Одложени приход	273.253	229.540
	-одложени приход по основу гранта ЕБРД-а	74.383	77.313
	-одложени приход по основу донације CROSSBOW	90.760	59.388
	-одложени приход по основу донације TRINITY	81.254	65.982
	-одложени приход по основу донације FARCROSS	20.000	20.000
	-одложени приход по основу донације СКАДА	6.857	6.857
3.	Обавезе за ПДВ	768.069	2.846.578
4.	Остале обавезе укључујући резервисања и разграничења	17.225.200	26.302.694
	-разграничени расходи по основу тарифе за рад	10.723	25.844
	-разграничени расходи по основу помоћних услуга	15.015.170	19.829.867
	-разграничени расходи по основу ИТЦ и аукција	2.190.576	6.444.662
	-остали разграничени расходи	6.213	-
	-остала краткорочна разграничења	2.517	2.321
	УКУПНО ПАСИВА (А+Б+Ц)	56.546.003	92.191.926

АНАЛИЗА БИЛАНСА СТАЊА НА ДАН 31.12.2022. године

Биланс стања, по дефиницији, представља пресјек цјелокупне имовине једне компаније на одређени дан. С једне стране се исказују средства (актива), наспрам обавеза и капитала (пасива), с друге стране, и оне морају бити потпуно уравнотежене.

Биланс стања, дакле, представља основу за сагледавање финансијске снаге и способности компаније. У билансу стања НОСБиХ-а дат је преглед активе и пасиве на дан 31.12.2022. који је упоређен са истим датумом претходне године.

У билансу стања, осим обавеза и потраживања насталих из редовног рада НОСБиХ-а, обухваћене су и оне из процеса системске и помоћних услуга, као и вишак прихода по том основу, чиме се вишеструко увећава актива, као и њени извори, исказани у пасиви.

АКТИВА

Исказана стања *основне имовине (сталних средстава)* на крају обрачунског периода (31.12.2022.) представљају, заправо почетна стања на дан 01.01.2022. те новонабављена средства у току обрачунског периода, што укључује и средства у припреми, са обрачуном исправке вриједности (амортизацијом) на годишњем нивоу, као и авансе дате за набавку средстава.

Укупна актива НОСБиХ-а на дан 31.12.2022. године, по садашњој вриједности, износи 92.191.926 КМ и повећана је за око 35,6 милиона, у односу на стање из упоредног периода 2021. године.

Структура активе	31.12.2021.	%	31.12.2022.	%
1. дугорочна имовина	14.744.351	26	13.288.331	14
2. краткорочна имовина	41.801.652	74	78.903.595	86
УКУПНО	56.546.003	100	92.191.926	100

У структури активе, вриједност *дугорочне имовине* износи 13.288.331 КМ, са учешћем од 14%, док краткорочна, *текућа средства* у износу од 78.903.595 КМ учествују са 86%.

Евидентно је да је у 2022. години смањена вриједност основне имовине у односу на упоредну, 2021. годину, што је посљедица смањене инвестиционе активности због неодобрених средстава. Такође, у истом периоду је повећана вриједност краткорочне имовине, због већих новчаних средстава, те пораста потраживања за помоћне услуге узрокованих доставом фактура за процес *ФСКАР* у јануару 2023. године, за посљедња 3 мјесеца 2022. године.

1. Структуру *дугорочне имовине* у укупном износу од 13.288.331 КМ чине:

а) некретнине, постројења и опрема	12.930.663
б) нематеријална имовина	207.718
ц) финансијска имовина и улагања	146.229
д) остала имовина и потраживања, укључујући и разграничења	3.721

а,б) Некретнине, постројења и опрема и нематеријална имовина (12.930.663 КМ+207.718 КМ) су сва средства у функцији којима располаже НОСБиХ, укључујући и новонабављена која су стављена у функцију до 31.12.2022. године. Улагања у инвестиције, као и њихови извори, детаљно су анализирани у Извјештају о инвестицијама.

ц) На позицији „**финансијска имовина и улагања**“ исказан је *оснивачки капитал* за компанију SEE CAO у износу од 78.233 КМ. У складу са Споразумом о оснивању компаније SEE CAO сваки од седам оснивача ове аукцијске куће уплатио је по 40.000 ЕУР на име „оснивачког капитала“. Осим тога, на име оснивачког капитала Центра за координацију сигурности (SCC), уплаћено је 67.996 КМ,

д) На позицији „**остала имовина и потраживања, укључујући и разграничења**“ исказани су трошкови који се односе на 2023. годину и то трошкови услуга (ЕНТСО-Е 3.721 КМ).

2. Краткорочна имовина исказана у активи биланса стања износи укупно 78.903.595 КМ

Њену структуру, првенствено, чине:

	КМ	%
2.1. залихе	4.606	0,1
2.2. краткорочна потраживања	1.316.367	1,7
2.2.1. краткорочна потраживања од помоћних услуга	11.281.990	14,3
2.3. новчана средстава на благајни и трансакционим рачунима (без помоћних услуга)	855.089	1,1
2.3.1. трансакциони рачун помоћних услуга	27.939.207	35,4
2.4. улазни ПДВ	367.047	0,5
2.4.1. улазни ПДВ по основу помоћних услуга	2.004.402	2,4
2.5. остала краткорочна потраживања и разграничења	7.433.886	9,4
2.5.1. краткорочна потраживања и разграничења-помоћне услуге	27.701.001	35,1
Укупно:	78.903.595	100,0

Видљиво је да у структури краткорочне имовине доминирају новчана средства са приближно 35% те краткорочна потраживања и разграничења по основу системске и помоћних услуга која учествују са око 35%, док се остатак налази у осталим потраживањима, краткорочним разграничењима, залихама и ПДВ-у.

2.1 Залихе, исказане у износу од 4.606 КМ, односе се на резервне дијелове за клима уређаје.

2.2 Краткорочни пласмани и потраживања (12.598.357 КМ) на дан 31.12.2022. односе се на:

- потраживања од купаца за редовно пословање	-
- потраживања од купаца за помоћне услуге	11.281.990
- потраживања од купаца за ИТЦ и аукције	1.282.667
- остала потраживања	33.700
УКУПНО:	12.598.357

Извјештај о финансијском пословању НОСБиХ-а за 2022. годину

- Потраживања од купаца за редовно пословање чине потраживања од компанија Алуминиј д.д. Мостар, у износу 3.617.289 КМ и компаније *LE Trading BH* д.о.о. Бања Лука, у износу од 2.991.882 КМ – за која су, у истом износу, извршене исправке вриједности.
- Потраживања од купаца за помоћне услуге, у укупном износу од 11.281.990 КМ, односе се на потраживања од компаније *Електропривреда РС* (8.937.408 КМ), те потраживања од компаније *ЈАО* (2.344.582 КМ).
- Потраживања по основу аукција које је обавио *SEE CAO*, износе укупно 1.282.667 КМ.
- Остала потраживања од 33.700 КМ односе се на потраживања од фондова по основу рефундације боловања (5.595 КМ), потраживања по основу датих аванса (140 КМ), потраживања од запослених (188 КМ), више плаћене обавезе (1.241 КМ) те потраживања од добављача у иностранству по основу књижних одобрења (26.535 КМ).

2.3 Структуру новчаних средстава чине:

	КМ
- благајна	5.224
- главни трансакциони рачун	634.367
- рачун инвестиција	69.490
- рачуни ИТЦ-а, SEE CAO-а, EMC-а,	1.874
- рачун CROSSBOW	360
- рачун TRINITY	66.012
- рачун FARCROSS	77.762
УКУПНО:	855.089
- рачун помоћних услуга	27.939.207
СВЕУКУПНО:	28.794.296

У структури новчаних средстава, на дан 31.12.2022. средства из редовног пословања НОСБиХ-а, (благајна, главни и инвестициони рачун) износила су 709.081 КМ, средства ИТЦ механизма и аукција 1.874 те средства од системске и помоћних услуга, у износу од 27.939.207 КМ. Грант средства пројеката CROSSBOW, TRINITY и FARCROSS износе 143.774 КМ, и она се могу користити само намјенски.

2.4 Улазни ПДВ, у износу од 2.371.449 КМ, односи се на ПДВ за фактуре из децембра (11.723 КМ) које су достављене након 31.12.2022. године, а финансирају се из тарифе за рад, као и на фактуре за аукције (355.325 КМ) те за помоћне услуге и дебаланс (2.004.402 КМ).

2.5 Остала краткорочна потраживања и разграничења, у укупном износу од 35.134.887 КМ, односе се на трошак, у вриједности 72.027 КМ који ће бити обрачунат у 2023. години, затим на приход обрачунат у износу од 35.035.460 КМ (фактуре издате у јануару 2023, а односе се на промет који је остварен у децембру 2022. године) те остала разграничења на која отпада 27.400 КМ:

КМ

Извјештај о финансијском пословању НОСБиХ-а за 2022. годину

- обрачунати/фактурисани приход од купаца за рад НОСБиХ-а	1.068.904
- обрачунати/фактурисани приход од купаца за системску и помоћне услуге	27.701.001
- разграничења за ИТЦ и аукције	6.265.556
- разграничене трошкове осигурања	7.740
- разграничене трошкове одржавања сталних средстава	2.975
- одржавање система СКАДА	25.191
- разни разграничени трошкови	61.519
затезна камата	25.400
одржавање лиценце Microsoft	24.948
одржавање лиценце Fortigate	4.230
одржавање лиценце Veritas	3.655
услуга достављања података на transparency платформу - FSKAR	2.126
остали разграничени трошкови	1.160
- остала разграничења	2.000
УКУПНО:	35.134.887

Потраживања од купаца:

Ред.бр.	Кonto	Назив купца	Износ	Напомена
1.	1830200	ЕФТ-Рудник и ТЕ Станари	14.585	тарифа
2.	1830200	Електропривреда БиХ	476.637	тарифа
3.	1830200	Електропривреда ХЗХБ	137.461	тарифа
4.	1830200	Електропривреда РС	439.116	тарифа
5.	1830200	F.L. WIND d.o.o. Томиславград	600	тарифа
6.	1830200	Хидроинвест Рогатица	505	тарифа
7.	1830213	ЕФТ-Рудник и ТЕ Станари	11.152	помоћне услуге
8.	1830212	Електропривреда БиХ	1.108.109	помоћне услуге
9.	1830213	Електропривреда БиХ	3.663.318	помоћне услуге
10.	1830212	Електропривреда ХЗХБ	2.290.699	помоћне услуге
11.	1830213	Електропривреда ХЗХБ	880.607	помоћне услуге
12.	1830212	Електропривреда РС	12.760.957	помоћне услуге
13.	1830213	Електропривреда РС	3.043.144	помоћне услуге
14.	1830212	Energy Financing Team	227.669	помоћне услуге
15.	1830212	ХЕП Енергија Мостар	5.577	помоћне услуге
16.	1830212	Hifa Oil Тешањ	377.551	помоћне услуге
17.	1830400	ЈАО S.A.	2.410.850	помоћне услуге
18.	1830212	Petrol BH Oil Company Сарајево	31.180	помоћне услуге
19.	1830212	Renewable Energy Solutions ВН Бања Лука	661.457	помоћне услуге
20.	1830212	Вибар Широки Бријег	217.744	помоћне услуге
21.	1830212	Winter Wind Томиславград	10.987	помоћне услуге
22.	1830101	ALPIQ ENERGIJA ВН Сарајево	34.568	аукције
23.	1830101	Ахро ВН Мостар	34.714	аукције
24.	1830101	Danske Commodities ВН Сарајево	177.248	аукције
25.	1830000	Електропренос БиХ	204.357	аукције
26.	1830100	Електропренос БиХ	479.306	аукције
27.	1830101	Електропривреда РС	601.012	аукције
28.	1830101	Електропривреда Србије	828.337	аукције
29.	1830101	Ener TradeSHPK Тирана	39.177	аукције
30.	1830101	Energy Financing Team AG Швајцарска	1.678.785	аукције
31.	1830101	ГЕН-И Сарајево	286.295	аукције
32.	1830101	ХЕП Енергија Мостар	420.858	аукције
33.	1830101	Holding Slovenske elektrarne Љубљана	226.556	аукције
34.	1830101	Interenergo energ. Inženiring Љубљана	46.594	аукције

Извјештај о финансијском пословању НОСБиХ-а за 2022. годину

35.	1830101	Petrol BH Oil Company Сарајево	5.651	аукције
36.	1830001	SEE CAO Подгорица	1.202.099	аукције
		УКУПНО	35.035.461	

ПАСИВА

Пасива (извори средстава) је потпуно уравнотежена са активом и на дан 31.12.2022. године износила је 92.191.926 КМ. Структуру извора средстава (пасиву) чине трајни извори те дугорочне и краткорочне обавезе, са укљученим помоћним услугама.

<i>Ред. бр.</i>	<i>Структура пасиве</i>	<i>Износ КМ</i>	<i>%</i>
1.	Трајни извори	39.816.748	43
2.	Дугорочне обавезе	9.457.945	10
3.	Краткорочне обавезе	42.917.233	47
	УКУПНО	92.191.926	100

1. Трајни извори односе се на:

	КМ
1.1. трајни капитал НОСБИХ-а	1.649.278
1.2. нераспоређени вишак прихода над расходима из ранијих година (тарифа за рад)	199.660
1.3. исказани вишак прихода над расходима (тарифа за рад) 31.12.2022.	182.214
1.4. нераспоређени вишак прихода из ранијих година (сист. и пом. услуге)	12.139.681
1.5. исказани вишак прихода над расходима (сист. и пом. услуге 31.12.2022.)	25.645.915
Укупно:	39.816.748

На дан 31.12.2022. исказан је *вишак прихода над расходима* у висини од 25.828.129 КМ и то из билансних позиција које се односе на тарифу за рад НОСБиХ-а, у износу од 182.214 КМ, те системску и помоћне услуге, у износу 25.645.915 КМ.

2. Дугорочне обавезе, које су на дан 31.12.2022. износиле 9.457.945 КМ односе се на:

- дугорочне финансијске обавезе	8.669.089 КМ
- дугорочна разграничења и резервисања	788.856 КМ

Спецификација дугорочних финансијских обавеза:

Ред.бр.	Дугорочне финансијске обавезе	Износ КМ
1.	Дугорочни кредит <i>Raiffeisen Bank</i> (уг. бр. 5053/17)	1.048.952
2.	Дугорочни кредит <i>Raiffeisen Bank</i> (уг. бр. 04625/21)	204.083
3.	Дугорочни кредит ЕБРД (уг. бр 47324)	7.415.138
4.	Остале дугорочне финансијске обавезе	916
	УКУПНО	8.669.089

Дугорочне финансијске обавезе односе се на остатак кредита чији износ је утврђен након рекласификације текућег доспјећа по отплатном плану.

Спецификација дугорочних разграничења и резервисања:

Ред.бр.	Дугорочна разграничења и резервисања	Износ КМ
1.	Одложени приход по основу гранта ЕБРД-а (уг. бр.Ц35157/1137/6578)-пословна зграда	199.785
2.	Одложени приход по основу гранта ЕБРД-а (уг. бр.Ц35157/1137/6578)-опрема	4.080
3.	Одложени приход по основу гранта ЕБРД-а (уг. бр.Ц35157/1137/6578)-СКАДА	347.973
4.	Одложени приход по основу донације <i>Siemens Austria</i> - систем СКАДА	40.569
5.	Одложени приход по основу новчаних донација - CROSSBOW (<i>Grant Agreement бр. 773430</i>)	138.573
6.	Одложени приход по основу новчаних донација – FARCROSS (<i>Grant agreement бр. 246320</i>)	57.876
	УКУПНО	788.856

На *дугорочним разграничењима* су исказана средства по основу донација за учешће у међународним пројектима CROSSBOW и FARCROSS, у вриједности 196.449 КМ, као и средства гранта ЕБРД-а (Уг.бр. Ц35157/1137/6578) за пословну зграду, опрему и систем СКАДА као одложени приход, у износу од 551.838 КМ. Осим тога, на овој позицији је евидентиран и износ 40.569 КМ који се односи на донацију компаније Сименс (*Siemens Austria*) за опрему која је саставни дио система СКАДА. С обзиром да су средства стављена у функцију, грант ће се исказивати у „приходима од донације“ те „амортизацији“ у истим годишњим износима, све док траје амортизациони вијек зграде, односно, система СКАДА, за које је грант обезбијеђен.

3. *Краткорочне обавезе* које на дан 31.12.2022. године износе 42.917.233 КМ односе се на:

Ред.бр.	Краткорочне обавезе	Износ КМ
1.	Краткорочне финансијске обавезе	1.876.792
2.	Краткорочне обавезе	1.884.765
3.	<i>Краткорочне обавезе - помоћне услуге</i>	9.776.865
4.	Одложени приход	229.540
5.	Обавезе за ПДВ	2.846.578
6.	Остала краткорочна разграничења и резервисања	6.472.827
7.	<i>Остала краткорочна разграничења и резерв.-помоћне услуге</i>	19.829.867
	УКУПНО	42.917.233

Образложење краткорочних обавеза:

Краткорочне финансијске обавезе, у износу од 1.876.792 КМ односе се на текући дио дугорочних финансијских обавеза (кредита) које доспијевају за плаћање у 2023. години. и на обавезе по каматама за кредит ЕБРД-а, у износу од 166.962 КМ. Ове обавезе се односе на отплату рата дугорочних кредита Рајфајзен банке (*Raiffeisen Bank*), у износу од 360.000 КМ, отплату рате кредита ЕБРД-а (1.348.207 КМ) као и текући дио дугорочних обавеза према БХ Телекому, у износу од 1.623 КМ. У овој групи су и обавезе по каматама за кредит ЕБРД-а, у износу од 166.962 КМ.

Краткорочне обавезе у износу од 11.661.630 КМ обухватају:

Ред.бр.	Краткорочне обавезе	Износ КМ
1.	Обавезе према добављачима	1.381.487
2.	Краткорочне обавезе-помоћне услуге	9.776.865
3.	Обавезе за бруто плате и накнаде радницима и др.	486.577
4.	Обавезе за накнаде УО и Савјетодавом вијећу	16.701
	УКУПНО	11.661.630

- **Обавезе према добављачима** чине обавезе према добављачима у земљи, у износу од 1.297.194 КМ и обавезе према добављачима у иностранству, у износу од 84.293 КМ.

Обавезе према добављачима у земљи:

Ред.бр.	Конто	Назив добављача	Износ
1.	3000100	Електропренос БиХ	1.282.667
2.	3000000	Триглав осигурање	4.162
3.	3000000	Адриатик осигурање	2.000
4.	3000000	КЈКП Сарајевогас	1.588
5.	3000000	М:ТЕЛ	1.296
6.	3000000	Електропривреда РС	1.157
7.	3000000	Редекс доо	1.135
8.	3000000	ХИФА доо	734
9.	3000000	Принтекс	590
10.	3000000	Еронет	346
11.	3000000	КЈКП Рад	328
12.	3000000	Логософт	324
13.	3000000	Енергоинвест СУЕ	222
14.	3000000	Мелик-група	181
15.	3000000	Кафе бар "SOHO CAFFE"	122
16.	3000000	SECTOR SECURITY d.o.o.	94
17.	3000000	Еуролифтинг	82
18.	3000000	Ипрес	65
19.	3000000	Рајска врата	49
20.	3000000	Аваз-рото прес	33
21.	3000000	Fruita-Trade doo	18
22.	3000000	Диамант	1
23.	3000000	Концепт Бау	1
		УКУПНО	1.297.194

Обавезе према добављачима из иностранства:

Ред.бр.	Конто	Назив добављача	Износ
1.	3001000	SIEMENS AG AUSTRIJA	44.210
2.	3001000	Центар за координацију сигурности-СЦЦ	24.448
3.	3001000	SEE CAO	9.767
4.	3001000	Електроенергетски координациони центар	5.867
		УКУПНО	84.293

- **Краткорочне обавезе-помоћне услуге**, у износу од 9.776.865 КМ, односе се на обавезе према добављачима за помоћне услуге, дебаланс, губитке и ФСКАР.

Обавезе према добављачима за помоћне услуге у земљи и иностранству:

Ред.бр.	Конто	Назив добављача	Износ
1.	3001500	ЈАО S.A.	5.198.268
2.	3000002	Електропривреда РС	4.005.072
3.	3000002	Hifa Oil	321.346
4.	3000002	Вибар доо	185.159
5.	3000002	ЕФТ-Рудник и ТЕ Станари	47.345
6.	3000002	LE Trading ВН доо	19.675
		УКУПНО	9.776.865

- Износ од 486.577 КМ су **обавезе за бруто плате и накнаде** које су обрачунате за децембар, а исплаћене у јануару 2023. године, што се односи и на накнаде Управном одбору и Савјетодавном вијећу, обрачунате за децембар (16.701 КМ), а исплаћене у мјесецу јануару 2023. године.

Одложени приход у износу 229.540 КМ се односи на средства грантова и донација.

Обавезе за ПДВ износе 2.846.578 КМ, што се односи на ПДВ за мјесец децембар (2.838.420 КМ), који доспијева за плаћање до 10. јануара те на обрачунате, а недоспјеле обавезе за ПДВ (8.157 КМ).

Остала краткорочна разграничења и резервисања, у износу од 26.302.694 КМ, највећим дијелом су обавезе за фактуре за помоћне услуге које се односе на децембар, а стигле су у јануару 2023. године (20.564.029 КМ), затим фактуре за аукције од Електропреноса (2.445.473 КМ) и од ЕМС-а (3.265.027 КМ), као и разграничени расходи (добављачи) за рад НОСБиХ-а (25.844 КМ), те остала краткорочна разграничења (2.321 КМ)

Извјештај о финансијском пословању НОСБиХ-а за 2022. годину

Ред.бр.	Конто	Назив добављача	Износ	Напомена
1.	3800100	ЈАО S.A.	9.973.585,10	добављач за ПУ
2.	3800101	Електропривреда БиХ	5.232.025,53	добављач за ПУ
3.	3800100	Електромрежа Србије	3.265.027,05	добављач за аукције
4.	3800101	Електропривреда ХЗХБ	3.113.891,99	добављач за ПУ
5.	3800100	Електропренос БиХ	2.445.472,85	добављач за аукције
6.	3800100	Електромрежа Србије	734.161,77	добављач за ПУ
7.	3800100	Хрватски оператор преносног система	620.205,43	добављач за ПУ
8.	3800101	Energy Financing Team	355.498,69	добављач за ПУ
9.	3800101	Renewable Energy Solutions BH	261.170,87	добављач за ПУ
10.	3800101	ХЕП Енергија	256.983,90	добављач за ПУ
11.	3800101	Winter Wind	16.505,90	добављач за ПУ
12.	3800100	ЕНТСО-Е	7.900,57	добављач за рад
13.	3800100	Проинтер ИТСС	6.433,54	добављач за рад
14.	3800100	Електропривреда БиХ	5.114,32	добављач за рад
15.	3800100	Агенција ИНЗА	4.826,25	добављач за рад
16.	3800100	БХ Телеком	1.569,10	добављач за рад
17.		остала разграничења	2.321	
		УКУПНО	26.302.694	

Коефицијент ликвидности

Ако се ликвидност, односно, платежна способност, посматра кроз однос краткорочне имовине и краткорочних обавеза ($78.903.595 : 42.917.233 = 1,83$), може се закључити да је *општа ликвидност* у посматраном периоду била задовољавајућа, односно, да су 31.12.2022. укупне краткорочне обавезе биле у потпуности покривене реалним средствима.

Међутим, *коефицијент тренутне ликвидности* посматран кроз однос новчаних средстава, наспрам краткорочних обавеза ($28.794.296 : 42.917.233$) је 0,67 што значи да 100 КМ исказаних краткорочних обавеза на дан 31.12.2022. има тренутно новчано покриће са 67 КМ.

БИЛАНС УСПЈЕХА
за период од 01.01.2022. до 31.12.2022. године

<i>Ред. бр.</i>	<i>Позиција</i>	ИЗНОС	
		<i>Остварено 01.01.-31.12.2021.</i>	<i>Остварено 01.01.-31.12.2022.</i>
	ПРИХОДИ		
1.	Чланарина		
2.	Приходи из буџета		
3.	Хуманитарни приходи		
4.	Приходи од властите дјелатности	110.918.588	194.289.463
5.	Финансијски приходи	3.682	31.686
6.	Остали приходи и добици	551.664	364.764
	А. УКУПНО ПРИХОДИ	111.473.934	194.685.913

	РАСХОДИ		
1.	Материјал, енергија и гориво	167.750	158.861
2.	Плате и остала примања запослених	4.009.736	4.336.085
3.	Амортизација	1.122.516	1.772.753
4.	Услуге	95.262.523	161.117.557
5.	Финансијски трошкови	396.546	405.625
6.	Путни трошкови	24.180	101.636
7.	Порези и доприноси који не зависе од резултата	28.107	28.827
8.	Остали расходи	4.145.663	936.441
	Б. УКУПНО РАСХОДИ	105.157.021	168.857.784

	Вишак прихода	6.316.913	25.828.129
	Вишак расхода		

Пословни резултат НОСБиХ-а формира се по принципу сучељавања прихода и расхода. У периоду од 01.01. до 31.12.2022. године остварен је укупан приход у износу од 194.685.913 КМ, а састоји се од:

- прихода од системске, помоћних услуга и дебаланса, у износу од 184.785.187 КМ
- прихода по основу тарифе за рад, у износу од 9.504.277 КМ
- приходи по основу камата 31.686 КМ
- осталих прихода, у износу од 100.350 КМ и
- прихода од пројеката, у износу од 264.413 КМ.

У истом периоду укупни расходи остварени су у износу од 168.857.784 КМ, а чине их:

- расходи од помоћних услуга и дебаланса, у износу од 159.139.272 КМ
- расходи који се финансирају из тарифе за рад, у износу од 9.454.100 КМ и
- расходи по основу пројеката, у износу од 264.413 КМ.

Такав однос укупно остварених прихода и расхода резултирао је вишком прихода над расходима који је износио 25.828.129 КМ. Овакав позитиван финансијски резултат се састоји од:

Извјештај о финансијском пословању НОСБиХ-а за 2022. годину

- вишка прихода над расходима по основу тарифе за рад, у износу од 182.214 КМ
- вишка прихода над расходима по основу тарифе за системску и помоћне услуге, у износу од 25.645.915КМ.

С обзиром да се у обрасцима годишњег обрачуна (билансу стања и билансу успјеха) исказују укупан приход и укупни расходи који се стичу по двије различите тарифе и намјене те да се приход од системске и помоћних услуга може користити само намјенски, за тржишну набавку резерви капацитета регулације и балансирања система, а да се трошкови пословања финансирају искључиво из прихода од тарифе за рад НОСБиХ-а, то ће се у наставку извјештаја анализирати само билансне позиције које проистичу из тарифе за рад НОСБиХ-а.

Дакле, извјештај ће се базирати само на оствареном укупном приходу од 9.900.726 КМ и укупним расходима од 9.718.513 (за рад НОСБиХ-а).

УПОРЕДНИ ПРЕГЛЕД ПОЗИЦИЈА БИЛАНСА УСПЈЕХА
(без системске и помоћних услуга – само по тарифи за рад НОСБиХ-а)

<i>Ред. бр.</i>	<i>Опис</i>	<i>Остварено 2021.</i>	<i>План за 2022.</i>	<i>По одлуци ДЕРК-а тарифа за 2022.</i>	<i>Ребаланс за 2022.</i>	<i>Остварено 2022.</i>
1.	Приходи од основне дјелатности (тарифе)	9.544.339	11.978.381	9.078.919	9.566.814	9.504.277
2.	Остали приходи	84.113	80.049	204.388	85.309	132.036
3.	Приход CROSSBOW	318.401	-	-	-	89.172
4.	Приход TRINITY	152.832	-	-	-	175.241
5.	Приход FARCROSS	-	-	-	-	-
A	УКУПНО ПРИХОДИ	10.099.685	12.058.430	9.283.307	9.652.123	9.900.726
1.	Трошкови материјала	59.579	68.000	63.000	71.000	63.229
2.	Трошкови енергената и комунални трошкови	108.171	149.000	130.000	130.000	95.632
3.	Услуге	1.755.501	2.288.120	1.879.094	2.137.089	1.974.385
4.	Бруто плате и остала примања запослених и других лица	3.598.637	4.500.000	3.852.537	4.179.000	4.157.461
5.	Амортизација	1.063.128	1.801.036	1.801.036	1.701.000	1.713.364
6.	Финансијски трошкови	396.546	501.000	501.000	391.000	405.625
7.	Путни трошкови	24.180	80.000	65.000	80.000	79.592
8.	Остали порези и таксе	27.361	36.000	36.000	36.000	28.371
9.	Остали трошкови	1.161.491	1.196.000	955.640	925.000	936.441
B	УКУПНО ТРОШКОВИ из тарифе	8.194.594	10.619.156	9.283.307	9.650.089	9.454.100
10.	Трошкови CROSSBOW	318.401	-	-	-	89.172
11.	Трошкови TRINITY	152.832	-	-	-	175.241
12.	Трошкови FARCROSS	-	-	-	-	-
	УКУПНО СВИ ТРОШКОВИ	8.665.827	10.619.156	9.283.307	9.650.089	9.718.513
	Вишак прихода над расходима	1.433.858	1.439.274	-	2.034	182.214
	Вишак расхода над приходима	-	-	-	-	-

У овој табели је приказана структура те упоредни преглед остварених прихода и расхода у односу на планиране и ребалансиране, односно, одобрене Одлуком о тарифи за 2022. годину, као и у односу на остварење из истог периода претходне, 2021. године, без системске и помоћних услуга.

СТРУКТУРА УКУПНОГ ПРИХОДА ОСТВАРЕНОГ У 2022. ГОДИНИ

Укупно планирани приход НОСБиХ-а за 2022. годину је 12.058.430 КМ, док је ребалансом процијењен на 9.652.123 КМ, а годишњи приход од тарифе за 2022. годину, утврђен Одлуком ДЕРК-а, износио је 9.283.307 КМ. Укупан приход је остварен у износу 9.900.726 КМ

Приходи су стицани :

- по основу тарифе за рад НОСБиХ-а, у износу од 9.504.277 КМ
- по другим основама, у износу од 132.036 КМ и
- по основу пројеката у износу од 264.413 КМ.

Остварени приход стицан само по основу тарифе за рад је већи за приближно 224.000 КМ или 2,4% у односу на одобрен Одлуком ДЕРК-а за 2022. годину. То је посљедица повећања потрошње електричне енергије.

Структура прихода:

<i>Ред. бр.</i>	<i>Опис</i>	<i>Остварено 2021.</i>	<i>Финансисјки план 2022.</i>	<i>По одлуци ДЕРК-а тарифа за 2022.</i>	<i>Ребаланс фин.плана 2022.</i>	<i>Остварено 2022.</i>
1.	Приходи по основу тарифе	9.544.339	11.978.381	9.078.919	9.566.814	9.504.277
2.	Приходи од камата	3.683	-	-	-	31.686
3.	Приходи од рефундација	6.876	-	-	-	9.664
4.	Приходи од грантова	25.709	80.049	204.388	80.049	85.309
5.	Приходи од донација	471.233	-	-	-	264.413
6.	Остали приходи	47.845	-	-	-	5.377
	УКУПНО	10.099.685	12.058.430	9.283.307	9.652.123	9.900.726

Приход по основу тарифе за рад НОСБиХ-а остварен је у износу од 9.504.277 КМ. Иначе, он је производ количине електричне енергије коју су произвођачи инјектирали у мрежу преноса, односно енергије коју су преузели купци те припадајућих тарифа од 0,0062 и 0,0783 f/kWh.

Приход од камата исказан је у износу од 31.686 КМ и стечен је по основу затезних камата за кашњења у плаћању купца, компаније ЈАО.

Извјештај о финансијском пословању НОСБиХ-а за 2022. годину

Приходи од рефундација се односе на приходе по основу накнада за боловања и остварени су у износу од 9.664 КМ.

Приходи од грантова, у износу од 85.309 КМ, односе се на грант ЕБРД-а за консултантске услуге везане за имплементацију пројекта реконструкције пословне зграде и набавку новог система СКАДА/ЕМС и ТК. У истом износу је исказана противставка у расходима, на позицији амортизације, тако да ова средства немају утицаја на финансијски резултат.

Приходи од донација у, износу од 264.413 КМ, чине искоришћена средства стечена по основу истраживачких пројеката CROSSBOW (89.172 КМ) и TRINITY (175.241 КМ), које финансира Европска комисија. У истом износу је исказана противставка у расходима тако да ова средства немају утицаја на финансијски резултат.

Остале приходе, у износу од 5.377 КМ, чине приходи по основу наплате штете од осигурања (1.072 КМ) те приходи из ранијег периода, у износу од 4.188 КМ.

Наплата по основу фактурисања тарифе за рад НОСБиХ-а

У 2022. години купцима је по основу тарифе за рад фактурисано укупно 11.120.004 КМ (са ПДВ-ом). Од укупно фактурисаног износа, наплаћено је 10.051.100 КМ или око 90%. Међутим, укупан прилив новчаних средстава у обрачунском периоду износи 11.141.006 КМ. У овај прилив су укључена наплаћена потраживања (дуг) из претходне 2021. године (децембарске фактуре за тарифне купце).

У току 2022. године наплата од већине купаца је била сасвим уредна (плаћали су у валутним роковима). Изузетак је компанија Електропривреда РС која је у појединим мјесецима каснила са плаћањем.

АНАЛИТИЧКИ ПРЕГЛЕД ТРОШКОВА

<i>Ред. бр.</i>	<i>Назив</i>	<i>Остварено 2021.</i>	<i>План 2022.</i>	<i>Ребаланс 2022.</i>	<i>Остварено 2022.</i>
1.	Канцеларијски материјал	3.183	7.000	5.000	3.877
2.	Материјал за одржавање чистоће	3.688	5.000	5.000	6.344
3.	Остали утрошени материјал и резервни дијелови за одржавање опреме и возила	27.651	18.000	33.000	29.396
4.	Трошкови резервних дијелова за СКАДА/ЕМС и ТК	-	-	-	-
5.	Набавка стручне литературе и часописа	1.391	5.000	2.500	1.391
6.	Трошкови осталог канцеларијског материјала	14.452	20.000	15.000	12.647
7.	Трошкови ситног инвентара и аутогума	9.214	12.000	10.000	9.412
8.	Остали разни материјални трошкови	-	1.000	500	162
I	Трошкови материјала (1 до 8)	59.579	68.000	71.000	63.229
9.	Трошкови ел. енергије	80.813	100.000	85.000	62.882

Извјештај о финансијском пословању НОСБиХ-а за 2022. годину

10.	Трошкови горива	7.575	20.000	20.000	19.541
11.	Трошкови воде	2.047	4.000	3.000	2.147
12.	Трошкови гријања	17.736	25.000	22.000	11.062
II	Трошкови енергената и комунални трошк. (9 до 12)	108.171	149.000	130.000	95.632
13.	Услуге одржавања опреме	71.502	94.850	101.350	96.360
14.	Услуге одржавања система СКАДА/ЕМС и ТК	274.456	268.731	160.000	171.698
15.	Услуге одржавања софтверске опреме	525.061	880.714	876.414	728.295
16.	Услуга повезивања на платформу IGCC у Transnetu BW	-	20.000	20.000	-
17.	Услуге за информациону (cyber) сигурност	44.285	15.000	15.000	5.900
18.	Услуге финансирања компаније SEE CAO	126.378	127.000	118.000	117.206
19.	Услуге финансирања координационог центра СИЦ	293.375	293.375	293.375	293.375
20.	Трошкови закупнине	41.086	13.000	11.000	10.486
21.	Трошкови репрезентације	34.033	70.000	70.000	67.889
22.	Трошкови рекламе и ВЕБ презентације НОСБиХ	518	1.500	1.000	735
23.	Услуге платног промета и банкарске провизије	82.201	110.000	180.000	223.265
24.	Трошкови кредита ЕБРД-а	7.823	8.000	8.000	7.823
25.	Телекомуникационе и поштанске услуге	42.015	50.000	45.000	39.493
26.	Услуге ревизије финансијских извјештаја	5.950	5.950	5.950	5.950
27.	Услуге стручног усавршавања и консалтинг	15.135	50.000	18.000	14.561
28.	Услуге израде студија	30.254	40.000	10.000	8.833
29.	Трошкови регулаторне накнаде	80.000	85.000	85.000	85.000
30.	Услуге објављивања огласа	4.548	6.000	6.000	7.244
31.	Остале услуге	76.882	149.000	113.000	90.272
III	Укупно услуге (13 до 31)	1.755.501	2.288.120	2.137.089	1.974.385
32.	Бруто плате и накнаде запослених и других лица	3.598.637	4.500.000	3.990.000	3.970.030
33.	Накнаде Управном одбору и Савјетодавном вијећу	164.168	189.000	177.000	174.161
34.	Накнаде по основу уговора о дјелу	10.852	10.000	12.000	13.269
IV	Бруто плате и накнаде запослених и других лица (32 до 34)	3.773.657	4.699.000	4.179.000	4.157.461
35.	Амортизација	1.063.128	1.801.036	1.701.000	1.713.364
V	Амортизација укупно	1.063.128	1.801.036	1.701.000	1.713.364
36.	Камате и остали финансијски трошкови	56.100	81.000	51.000	53.646
37.	Камате на кредит ЕБРД-а 47324	318.124	390.000	310.000	319.075
38.	Трошкови осигурања	22.322	30.000	30.000	32.903
VI	Финансијски трошкови (36 до 38)	396.546	501.000	391.000	405.625
39.	Дневнице и путни трошкови у земљи и иностранству	24.180	80.000	80.000	79.592
VII	Путни трошкови	24.180	80.000	80.000	79.592
40.	Остали порези, таксе, накнаде и друге дажбине	10.680	11.000	12.000	10.804
41.	Посебан порез за подстицање рехабилитације инвалида	2.961	5.000	5.000	3.275
42.	Посебан порез за заштиту од елем. непогода и вод. накнаде	13.720	20.000	19.000	14.293
VIII	Остали порези и таксе (40 до 42)	27.361	36.000	36.000	28.371
43.	Чланарине удружењима (ЕНТСО-Е) и друге чланарине	905.025	962.000	888.000	887.233
44.	Остали расходи	56.336	30.000	30.000	19.299
45.	Расходи утврђени из ранијих година	25.111	5.000	7.000	29.909
IX	Остали расходи (43 до 45)	1.161.491	997.000	925.000	936.441
	УКУПНО ТРОШКОВИ (из тарифе)	8.194.594	10.619.156	9.650.089	9.454.100
46.	Трошкови CROSSBOW	318.401	-	-	89.172
47.	Трошкови TRINITY	152.832	-	-	175.241
48.	Трошкови FARCROSS	-	-	-	-
	УКУПНО СВИ ТРОШКОВИ	8.665.827	10.619.156	9.650.089	9.718.513

АНАЛИЗА ОСТВАРЕНИХ ТРОШКОВА

Планирани трошкови за 2022. годину првобитно су износили 10.619.156 КМ, док су ребалансом утврђени у износу од 9.650.089 КМ, што је умањење за 969.067 КМ. Обим расхода за 2022. годину, како га је предвидио ДЕРК, износио је 9.283.307 КМ.

Остварени расходи за 2022. годину, који се финансирају из тарифе за рад, износе 9.454.100 КМ и мањи су у односу на ребаланс плана (9.650.089 КМ) за приближно 196.000 КМ, док су у односу на тарифу за 2022. годину (9.283.307 КМ) за приближно 170.000 КМ.

Дакле, као што се може видјети, остварени расходи по основу тарифе за рад нису у цјелини усклађени са расходима предвиђеним у Одлуци о тарифи за 2022. годину, јер би то неминовно довело до застоја у функционисању НОСБиХ-а као и немогућности испуњавања преузетих међународних обавеза.

Треба истаћи да су укупни расходи већи и износе 9.0718.513 КМ – зато што су их номинално повећали расходи од пројеката CROSSBOW и TRINITY, за 264.413 КМ, али они немају утицаја на финансијски резултат, јер су по овом основу у истом износу исказани и приходи.

Аналитичко образложење трошкова

I Трошкови материјала

Ред. бр.	Назив	Остварено 2021.	План 2022.	Ребаланс 2022.	Остварено 2022.
1.	Канцеларијски материјал	3.183	7.000	5.000	3.877
2.	Материјал за одржавање чистоће	3.688	5.000	5.000	6.344
3.	Утрошени остали материјал и резервни дијелови за одржавање опреме и возила	27.651	18.000	33.000	29.396
4.	Трошкови резервних дијелова за СКАДА/ЕМС и ТК	-	-	-	-
5.	Набавка стручне литературе и часописа	1.391	5.000	2.500	1.391
6.	Трошкови осталог канцеларијског материјала	14.452	20.000	15.000	12.647
7.	Трошкови ситног инвентара и аутогума	9.214	12.000	10.000	9.412
8.	Остали разни материјални трошкови	-	1.000	500	162
	Укупни трошкови материјала	59.579	68.000	71.000	63.229

Група трошкова који имају карактер материјалних остварена је у износу од 63.229 КМ, што је 89% планиране годишње динамике. Остварење ових трошкова је увећано због трошкова „резервних дијелова за УПС уређаје“ у износу од 27.340 КМ који су били планирани и за које су средства била одобрена у 2021., али због поступка набавке и жалби понуђача нису реализовани у 2021. години, већ терете трошкове пословања 2022. године. Сви преостали трошкови из ове групе крећу се мање-више у планираној динамици.

II Трошкови енергената и комунални трошкови

<i>Ред. бр.</i>	<i>Назив</i>	<i>Остварено 2021.</i>	<i>План 2022.</i>	<i>Ребаланс 2022.</i>	<i>Остварено 2022.</i>
9.	Трошкови ел. енергије	80.813	100.000	85.000	62.882
10.	Трошкови горива	7.575	20.000	20.000	19.541
11.	Трошкови воде	2.047	4.000	3.000	2.147
12.	Трошкови гријања	17.736	25.000	22.000	11.062
	Укупно	108.171	149.000	130.000	95.632

Трошкови сврстани у групу *енергената и комуналних расхода*, остварени су у износу од 95.632 КМ, што је око 73% планиране годишње динамике. Значајне уштеде су остварене на позицијама „трошкови ел.енергије“ и „трошкови гријања“, јер је ово искуствена година с обзиром да су све службе НОСБиХ-а први пут локацијски биле на једном мјесту.

III Услуге

<i>Ред. бр.</i>	<i>Назив</i>	<i>Остварено 2021.</i>	<i>План 2022.</i>	<i>Ребаланс 2022.</i>	<i>Остварено 2022.</i>
13.	Услуге одржавања опреме	71.502	94.850	101.350	96.360
14.	Услуге одржавања система СКАДА/ЕМС и ТК	274.456	268.731	160.000	171.698
15.	Услуге одржавања софтверске опреме	525.061	880.714	876.414	728.295
16.	Услуга повезивања на платформу IGCC у Transnetu BW	-	20.000	20.000	-
17.	Услуге за информациону (cyber) сигурност	44.285	15.000	15.000	5.900
18.	Услуге финансирања компаније SEE САО	126.378	127.000	118.000	117.206
19.	Услуге финансирања SCC-а	293.375	293.375	293.375	293.375
20.	Трошкови закупнине	41.086	13.000	11.000	10.486
21.	Трошкови репрезентације	34.033	70.000	70.000	67.889
22.	Трошкови рекламе и ВЕБ презентације НОСБиХ	518	1.500	1.000	735
23.	Услуге платног промета и банкарске провизије	82.201	110.000	180.000	223.265
24.	Трошкови кредита ЕБРД-а	7.823	8.000	8.000	7.823
25.	Телекомуникационе и поштанске услуге	42.015	50.000	45.000	39.493
26.	Услуге ревизије финансијских извјештаја	5.950	5.950	5.950	5.950
27.	Услуге стручног усавршавања и консалтинг	15.135	50.000	18.000	14.561
28.	Услуге израде студија	30.254	40.000	10.000	8.833
29.	Трошкови лиценце и регулаторне накнаде	80.000	85.000	85.000	85.000
30.	Услуге објављивања огласа	4.548	6.000	6.000	7.244
31.	Остале услуге	76.882	149.000	113.000	90.272
	Укупно	1.755.501	2.288.120	2.137.089	1.974.385

Извјештај о финансијском пословању НОСБиХ-а за 2022. годину

Група трошкова, која имају карактер услуга остварена је у износу од 1.974.385 КМ, што је 92% планиране годишње динамике. У групи услуге посебно ваља истаћи неке од њихових карактеристика:

13. Планирани годишњи износ за одржавање *опреме* је био 101.350 КМ. На овој трошковној групи исказано је 96.360 КМ, што је око 95% годишњег планираног износа. Нови трошак у оквиру ове позиције је „*одржавање мрежне инфраструктуре*“. Овај трошак је настао као посљедица одласка запосленика НОСБиХ-а који је обављао ове послове. Будући да је до тада запосленик обављао ове послове, трошак није био планиран, односно, нису била обезбијеђена ни средства за реализацију.

Трошкови одржавања *опреме* подразумевају:

Ред. бр.	Опис	Остварено 2021.	План 2022.	Ребаланс 2022.	Остварено 2022.
1.	одржавање ИТ система (2 тел.,централе и ИП опрема)	30.000	30.000	30.000	30.000
2.	одржавање УПС-а и дизел агрегата	5.980	6.000	6.000	7.556
3.	одржавање УПС-а у новим серверским салама	2.750	3.000	3.000	2.750
4.	одржавање возила	5.538	8.000	5.000	3.962
5.	одржавање климатизације у серверским салама-главни и резервни центар (клима уређаји Вертив)	5.990	6.000	6.000	5.990
6.	одржавање климатизације у серверској сали у Пофалићима (обични клима уређаји)	1.584	-	-	-
7.	одржавање остале опреме ¹⁾	1.550	10.000	5.000	1.300
8.	одржавање система вентилације, гријања и климатизације	2.301	3.000	-	350
9.	одржавање система слабе струје у главном и резервном центру	6.284	6.500	6.500	6.337
10.	одржавање ватрогасних апарата	852	1.500	1.000	1.144
11.	одржавање топлотне пумпе	850	850	850	-
12.	одржавање некретнина	7.824	20.000	10.000	9.226
13.	одржавање мрежене инфраструктуре	-	-	28.000	27.745
Укупно:		71.502	94.850	101.350	96.360

¹⁾ Односи се на одржавање сервера, телекомуникационе опреме, рачунарске опреме, штампача и копирапарата, канцеларијског намјештаја и др.

14. За одржавање оперативне функције система СКАДА/ЕМС и ТК издвојено је 171.698 КМ.

15. Значајна *софтверска опрема* која је стављена у функцију и користи се као алат за основну дјелатност НОСБИХ-а, углавном се не би могла ни користити без њеног одржавања, прије свега ажурирања и надоградње (*update, upgrade*). У ову категорију је, дакле, укључено одржавање софтвера са роком до годину дана које, без обзира што је некада у питању и надоградња, према МРС-у, има карактер трошка, а не инвестиције. За *годишње одржавање софтвера* ребалансом је планиран износ 876.414 КМ, док остварење износи 728.295 КМ, што представља 83% ребалансом утврђеног годишњег износа.

Структуру ових услуга, првенствено, чине:

<i>Ред. број</i>	<i>Опис</i>	<i>Остварено 2021.</i>	<i>План 2022.</i>	<i>Ребаланс 2022.</i>	<i>Остварено 2022.</i>
1.	Софтвер AMR	26.404	30.000	30.000	29.337
2.	Лиценца за <i>Microsoft OS</i>	65.863	68.000	68.000	65.938
3.	Одржавање обрачунске базе података	-	18.000	11.250	11.250
4.	Годишње продужење лиценце за антивирус	4.334	6.000	6.000	3.686
5.	Годишње одржавање лиценце за <i>Fortigate</i>	7.903	8.000	8.000	8.000
6.	Годишње одржавање лиценце за <i>Backup Exec</i>	5.160	5.500	5.500	5.160
7.	Годишње одржавање софтвера ASPEN	3.570	4.000	4.000	3.570
8.	Одржавање софтвера ESS, софтвера за пом.услуге и <i>Transparency</i>	122.044	122.044	122.044	122.044
9.	Одржавање софтвера PSS	34.911	42.500	38.000	37.666
10.	Одржавање ТНА-све фазе	23.470	23.470	23.470	23.470
11.	Одржавање софтвера TNMS	-	47.000	-	-
12.	Одржавање за OPDM/ECP/EDX	-	17.700	-	-
13.	Одржавање софтвера <i>Intel paralel studio</i>	-	2.100	2.100	-
14.	Коришћење сервиса за мрежу PCN	-	115.000	236.000	150.061
15.	Коришћење верификацијске платформе (дио ПЕВФ)	44.247	70.000	70.000	49.373
16.	Одржавање платформе ЕНТСО-Е за координирано планирање искључења (OPC) и краткорочну провјеру адекватности (STA)	156.592	220.000	220.000	194.102
17.	Услуге достављања података на платформу <i>Transparency</i> -финансијско поравнање нежељених одступања FScar	12.568	13.000	13.000	6.029
18.	Услуга доставе и обраде података о атмосферском пражњењу, као и њово аутоматско корелирање са испадима високонапонских далековода	-	50.000	-	-
19.	Одржавање електронског	14.193	15.000	15.000	14.898

Извјештај о финансијском пословању НОСБиХ-а за 2022. годину

	диспечерског дневника				
20.	Одржавање осталих софтвера	3.803	3.400	3.750	3.711
	Укупно:	525.061	880.714	876.414	728.295

16. Услуга повезивања на платформу *IGCC* у *Transnetu BW* није реализована у 2022. години.
17. *Услуге за информациону (cyber) сигурност* су остварене у износу од 5.900 КМ и односе се на услугу анализе стања усклађености имплементације сигурносне документације.
18. За финансирање аукцијске куће *SEE CAO* са сједиштем у Подгорици издвојено је 117.206 КМ.
19. Према финансијском плану координационог центра *SCC* за 2022. годину, обавеза НОСБиХ-а, као његовог суоснивача, утврђена је у износу од 293.375 КМ (150.000 ЕУРА) и у истом износу је и плаћена.
20. Трошкови *закупа пословног простора* се односе на трошак закупнине за јануар 2022. године за потребе диспечерског центра у Пофалићима и износи 9.886 КМ. Од фебруара 2022. године НОСБИХ нема више трошкова по овом основу. Остали трошкови закупнине износе 600 КМ.
21. Трошкови *репрезентације* су у односу на планирани износ остварени са 97%, и износе 67.889 КМ.
22. У склопу трошкова рекламе, пропаганде и веб презентације (735 КМ) за коришћење сертификата *ССЛ* је утрошено 315 КМ, за трошкове визиткарти 246 КМ, одржавање домена *nosbih.ba* 21 КМ, а остали трошкови износе 153 КМ.
23. На трошковној позицији *платни промет и банкарске услуге* исказани су трошкови у износу од 223.265 КМ, што је знатно повећање у односу на ребалансирани износ. Повећање ових трошкова је посљедица прилива и одлива (иноплаћања) по основу процеса *Fscar*, а с обзиром да се ради о милионским износима то је знатно повећало досадашње износе на овој позицији. Ове трошкове није могуће децидно планирати јер основицу за обрачун провизије на платни промет представља висина саме фактуре те је потпуно непредвидиво колики ће трошкови бити у једној години. Значајан износ представљају банкарски трошкови за услуге ИТЦ механизма, заједничких аукција *SEE CAO* те заједничких аукција са ЕМС-ом.
24. *Административни трошкови кредита ЕБРД-а* износе 7.823 КМ, и они обухватају годишњу накнаду за обраду кредита те ће бити присутни све док траје реализација кредита.

Извјештај о финансијском пословању НОСБиХ-а за 2022. годину

25. Трошкови телекомуникационих услуга су остварени са 88% у односу на планиране те износе 39.493 КМ.

Структура остварених телекомуникационих услуга :

	<i>Остварено 2021.</i>	<i>Остварено 2022.</i>
- Фиксна телефонија	13.903	10.625
- Мобилна телефонија	14.430	14.763
- Поштанске услуге	4.386	4.538
- Интернет линк	8.668	8.668
- Услуге кабл. Операт. И тк везе	628	899
УКУПНО	42.015	39.493

26. Услуге ревизије финансијских извјештаја за 2021. годину плаћене су у укупном износу од 5.950 КМ и терете трошкове 2022. године. Ревизију је извршила ревизорска компанија *Baker Tilly Re Opinion d.o.o* из Сарајева која има лиценцу прихватљиву за ревизију пројеката које финансира Европска банка за обнову и развој (ЕБРД).
27. На позицији *стручно усавршавање запослених* исказано је 14.561 КМ, а чине их трошкови за котизације за редовне семинаре и друге едукације запослених НОСБиХ-а.
28. Услуга израде студија обухвата трошкове израде студије плана обнове ЕЕС-а. Финансијским планом за 2022. годину нису била предвиђена средства зато што су одобрена у претходним тарифним поступцима. Студија је урађена властитим ресурсима, чиме је постигнута максимална уштеда, с обзиром да је вриједност ових услуга у режији спољних консултаната на тржишту далеко већа. Укупан износ је 8.833 КМ.
29. За трошкове регулаторне накнаде издвојено је 85.000 КМ, што је у складу са износом утврђеним Одлуком о финансирању ДЕРК-а за 2022. годину.
30. За оглашавање у јавним гласилима, утрошено је 7.244 КМ. Оглашавани су тендери и уговори о набавкама роба и услуга те конкурси, ревизорски извјештај и друго.
31. Остале услуге, у износу од 90.272 КМ, подразумевају: адвокатске услуге (5.980 КМ), услуге систематског прегледа запосленика (16.538 КМ), шпедитерске услуге (1.553 КМ), услуге физичког обезбјеђења пословних објеката (50.725 КМ), услуге демонтаже старог система СКАДА, пресељења опреме и довођење у првобитно стање закупљеног пословног простора старог диспечерског центра у Пофалићима (9.446 КМ), услуге одвоза отпада (3.560 КМ), услуге техничког прегледа и регистрације возила (446 КМ) те друге услуге (2.024 КМ).

IV Бруто плате и остала примања запослених и других лица

Ред. бр.	Опис	Остварено 2021.	План 2022.	Ребаланс 2022.	Остварено 2022.
32.	Бруто плате и остала примања запослених	3.598.637	4.500.000	3.990.000	3.970.030
33.	Накнаде Управном одбору и Савјетодавном вијећу	164.168	189.000	177.000	174.161
34.	Накнаде за Уговор о дјелу	10.852	10.000	12.000	13.269
	Укупно бруто плате и накнаде запослених и других лица	3.773.657	4.699.000	4.179.000	4.157.461

На позицији *Бруто плате и остала примања запослених и других лица* се од 01.01.2022. године према новом контном плану евидентирају и трошкови примања других лица (Управни одбор, Уговор о дјелу...). Ове позиције су првобитно биле планиране на „осталим расходима“, тако да ће позиција „остали расходи“ бити умањена за исте износе. У 2022. години је на позицији *Бруто плате и остала примања запослених и других лица* исказан укупан износ од 4.157.461 КМ. У бруто примања запослених укључена су сва нето примања (плате, топли оброк, градски и међуградски превоз, комисије и др.) те порези и доприноси.

V Амортизација

Ред. бр.	Опис	Остварено 2021.	План 2022.	Ребаланс 2022.	Остварено 2022.
35.	Амортизација	1.063.128	1.801.036	1.701.000	1.713.364
	Амортизација укупно	1.063.128	1.801.036	1.701.000	1.713.364

Амортизација обрачуната на укупна стална средства износи 1.713.364 КМ.

VI Финансијски трошкови

Ред. бр.	Опис	Остварено 2021.	План 2022.	Ребаланс 2022.	Остварено 2022.
36.	Кamate и остали финансијски трошкови	56.100	81.000	51.000	53.646
37.	Кamate на кредит ЕБРД-а 47324	318.124	390.000	310.000	319.075
38.	Трошкови осигурања	22.322	30.000	30.000	32.904
	УКУПНО	396.546	501.000	391.000	405.625

Финансијски трошкови, у укупном износу од 405.625 КМ, обухватају камате на домаће кредите (53.646 КМ), камате на неповучена и повучена средства кредита ЕБРД-а (319.075 КМ), као и трошкове осигурања, у износу од 32.903 КМ.

Извјештај о финансијском пословању НОСБиХ-а за 2022. годину

Структура камата на постојеће кредите:

<i>Ред. бр.</i>	<i>Опис</i>	<i>Остварено 2021.</i>	<i>План 2022.</i>	<i>Ребаланс 2022.</i>	<i>Остварено 2022.</i>
1.	Кредит РФ банке за резервни центар, Уг. бр.05053/17	49.803	42.138	42.138	42.138
2.	Кредит РФ банке за рутере, Уг. бр.04625/21	4.271	7.862	7.862	7.392
3.	Кредит ЕБРД бр. 47324	318.124	390.000	310.000	319.075
4.	Камата за закуп пословног простора	1.028	-	-	-
5.	Камате на овердрафт кредит и остале затезне камате	998	31.000	1.000	4.116
	УКУПНО	374.224	471.000	361.000	372.721

Трошкови *осигурања* у износу од 32.904 КМ односе се на: осигурање возила (4.761 КМ), сталних средстава (21.426 КМ), те осигурање запослених од озљеда на раду (6.717 КМ).

VII Путни трошкови у земљи и иностранству

<i>Ред. бр.</i>	<i>Опис</i>	<i>Остварено 2021.</i>	<i>План 2022.</i>	<i>Ребаланс 2022.</i>	<i>Остварено 2022.</i>
39.	Дневнице и путни трошкови у земљи и иностранству	24.180	80.000	80.000	79.592
	УКУПНО	24.180	80.000	80.000	79.592

Трошкови *службених путовања* износе укупно 79.592 КМ и у складу су са ребалансираним.

VIII Остали порези и таксе

<i>Ред. бр.</i>	<i>Опис</i>	<i>Остварено 2021.</i>	<i>План 2022.</i>	<i>Ребаланс 2022.</i>	<i>Остварено 2022.</i>
40.	Остали порези, таксе, накнаде и друге дажбине	10.680	11.000	12.000	10.804
41.	Посебан порез за подстицање рехабилитације инвалида	2.961	5.000	5.000	3.275
42.	Посебан порез за заштиту од елем. непогода и вод. накнаде	13.720	20.000	19.000	14.293
	Укупно остали порези и таксе	27.361	36.000	36.000	28.371

Остали порези и таксе те порези који не зависе од резултата обухватају, прије свега, посебан порез за заштиту од природних и других несрећа и општу водопривредну накнаду, за које се издваја по 0,5%, колико се обрачунава на нето примања у ФБиХ, затим порез по одбитку, годишњу комуналну таксу, административне таксе, таксе за регистрацију возила и друге таксе ради овјере и легализације одређене документације. У овој групи трошкова евидентиран је и посебан допринос за подстицање рехабилитације и запошљавање особа са инвалидитетом - за запослене чије пребивалиште је у ФБиХ. Укупан износ обрачунатих пореза и накнада по свим основама, закључно са 31.12.2022. године, је 28.371 КМ, што је око 79% од планираног годишњег износа.

IX Остали расходи

<i>Ред. бр.</i>	<i>Опис</i>	<i>Остварено 2021.</i>	<i>План 2022.</i>	<i>Ребаланс 2022.</i>	<i>Остварено 2022.</i>
43.	Чланарине удружењима (ENTSO-E) и друге чланарине	905.025	962.000	888.000	887.233
44.	Остали расходи	56.336	30.000	30.000	19.299
45.	Расходи утврђени из ранијих година	25.111	5.000	7.000	29.909
	<i>Укупно остали расходи</i>	<i>986.472</i>	<i>997.000</i>	<i>925.000</i>	<i>936.441</i>

Планирани годишњи износ за групу трошкова исказану као *остали расходи* је био 997.000 КМ, односно, ребалансом предвиђених 925.000 КМ. Остварени су у износу од 936.000 КМ.

Према контном плану у ову групу улазе: чланарине (ЕНТСО-Е, CIGRE и др.), остали расходи, као и расходи из претходних година (ванредни расходи).

Највећи трошак у овој групи односи се на чланарину ЕНТСО-Е, која из године у годину расте и у 2022. је достигла износ од 875.272 КМ. Осим тога, за чланарине у организацијама ВАКЕ, CIGRE и другим издвојено је 11.960 КМ.

Осим чланарина, у структури ових трошкова исказани су и:

- *остали расходи*, у износу од 19.299 КМ обухватају: расходе који се односе на трошкове подршке групе РГ ЦЕ за континенталну Европу при ЕНТСО-Е, у износу 17.144 КМ; (негативне) курсне разлике (1.471 КМ) настале у периоду између књижења и плаћања инофактура, због промјене валутног курса америчког долара; отписи по извјештају пописне комисије (682 КМ) те остале расходе, у износу од 3 КМ
- *трошкови утврђени у ранијим годинама* износе 29.909 КМ, а односе се на фактуре пристигле у 2022. за трошкове настале у 2021. години, а то су:
 1. ЕНТСО-Е (23.242 КМ) - коришћење платформе OPC STA (Овај трошак је био планиран у оквиру позиције услуге одржавања софтверске опреме-одржавање ЕНТСО-Е платформи за координирано планирање искључења OPC и краткорочну провјеру адекватности STA)
 2. SWISGRID 6.012 КМ (трошкови рада и имплементације процеса ФСКАР)
 3. ЈАО (373 КМ – трошкови банкарских услуга по основу процеса ФСКАР).

ИЗВЈЕШТАЈ О НОВЧАНИМ ТОКОВИМА НА ДАН 31.12.2022. ГОДИНЕ

Редни број	Позиција	Ознака (+)/(-)	Ознака за АОП	Од 01.01. до 31.12. текуће године	Од 01.01. до 31.12. претходне године
1	2	3	4	5	6
1.	ГОТОВИНСКИ ТОКОВИ ИЗ ПОСЛОВНИХ АКТИВНОСТИ				
1.1.	Добитак (губитак) прије опорезивања	(+)(-)	501	25.828.129	6.316.913
1.2.	Усклађења:				
1.2.1.	Амортизација	(+)	502	1.772.753	1.122.516
1.2.2.	(Добит)/губитак од отуђења некретнина, постројења и опреме, нето	(+)(-)	503	643	326
1.2.3.	(Добит)/губитак од отуђења улагања у инвестицијске некретнине, нето	(+)(-)	504		
1.2.4.	(Добит)/губитак од отуђења нематеријалне имовине, нето	(+)(-)	505		
1.2.5.	(Добит)/губитак од дугорочне имовине намијењене продаји, нето	(+)(-)	506		
1.2.6.	Умањење вриједности некретнина, постројења и опреме	(+)	507		
1.2.7.	Умањење вриједности инвестицијских некретнина	(+)	508		
1.2.8.	Умањење вриједности нематеријалне имовине	(+)	509		
1.2.9.	Ефекти промјене фер вриједности улагања у инвестицијске некретнине, нето	(+)(-)	510		
1.2.10.	Ефекти промјене фер вриједности билошке имовине, нето	(+)(-)	511		
1.2.11.	Ефекти промјене вриједности инструмената капитала по фер вриједности кроз биланс успјеха	(+)(-)	512		
1.2.12.	(Добит)/губитак од продаје дужничких инструмената по фер вриједности кроз остали укупни резултат, нето	(+)(-)	513		
1.2.13.	(Отпуштање)/Исправка вриједности за губитке од дужничких инструмената по фер вриједности кроз остали укупни резултат, нето	(+)(-)	514		
1.2.14.	(Отпуштање)/Исправка вриједности за губитке од потраживања од купаца, нето	(+)(-)	515		
1.2.15.	(Отпуштање)/Исправка вриједности за губитке од уговорне имовине, нето	(+)(-)	516		
1.2.16.	(Отпуштање)/Исправка вриједности за губитке од остале финансијске имовине по амортизованом трошку, нето	(+)(-)	517		
1.2.17.	Вишкови, мањкови, отписи и прилагођавање вриједности залиха, нето	(+)(-)	518		
1.2.18.	Отписане обавезе	(-)	519		

Извјештај о финансијском пословању НОСБиХ-а за 2022. годину

1.2.19.	(Отпуштање)додатно призната резервисања, нето	(+)(-)	520		
1.2.20.	Удио у резултату придруженог друштва и заједничког подухвата	(+)(-)	521		
1.2.21.	Умањење вриједности goodwill-а	(+)	522		
1.2.22.	Приход од дивиденди признат у билансу успјеха	(-)	523		-44.050
1.2.23.	Приходи од камата и финансијског најма признати у билансу успјеха	(-)	524		
1.2.24.	Финансијски расходи признати у билансу успјеха	(+)	525	372.721	374.223
1.3.	Промјене у обртном капиталу				
1.3.1.	Смањење/(повећање) залиха	(+)(-)	526		28.492
1.3.2.	Смањење/(повећање) потраживања од купаца	(+)(-)	527	-9.566.733	-2.227.387
1.3.3.	Смањење/(повећање) остале имовине и потраживања	(+)(-)	528	-14.259.347	-12.170.309
1.3.4.	Смањење/(повећање) уговорне имовине	(+)(-)	529		
1.3.5.	Повећање/(смањење) обавеза према добављачима	(+)(-)	530	-2.081.098	5.791.602
1.3.6.	Повећање/(смањење) осталих обавеза	(+)(-)	531	10.986.078	15.163.176
1.3.7.	Повећање/(смањење) уговорних обавеза	(+)(-)	532		
1.4.	Плаћени порез на добит	(-)	533		
A.	Нето готовински ток који је генерисан (коришћен) у пословним активностима (501 до 533)	(+)(-)	534	13.053.146	14.355.502
2.	ГОТОВИНСКИ ТОКОВИ ИЗ УЛАГАЧКИХ АКТИВНОСТИ				
2.1.	Одливи по основу куповине некретнина, постројења и опреме	(-)	535	-311.524	-4.071.581
2.2.	Приливи по основу куповине некретнина, постројења и опреме	(+)	536		
2.3.	Одливи по основу куповине инвестицијских некретнина	(-)	537		
2.4.	Приливи по основу продаје инвестицијских некретнина	(+)	538		
2.5.	Одливи по основу куповине нематеријалне имовине	(-)	539	-1.500	-219.725
2.6.	Приливи по основу продаје нематеријалне имовине	(+)	540		
2.7.	Одливи по основу куповине биолошке имовине	(-)	541		
2.8.	Приливи по основу продаје биолошке имовине	(+)	542		
2.9.	Приливи по основу продаје дугорочне имовине намијењене продаји	(+)	543		
2.10.	Улагања у финансијску имовину по фер вриједности кроз остали укупни резултат	(-)	544		
2.11.	Приливи од финансијске имовине по фер вриједности кроз остали укупни резултат	(+)	545		

Извјештај о финансијском пословању НОСБиХ-а за 2022. годину

2.12.	Улагања у финансијску имовину по фер вриједности кроз биланс успјеха	(-)	546		
2.13.	Приливи од финансијске имовине по фер вриједности кроз биланс успјеха	(+)	547		
2.14.	Улагања у осталу финансијску имовину по амортизованом трошку	(-)	548		
2.15.	Приливи од остале финансијске имовине по амортизованом трошку	(+)	549		
2.16.	Примљена камата и приход од финансијског најма	(+)	550		
2.17.	Наплаћена потраживања од финансијског најма	(+)	551		
2.18.	Наплаћена потраживања од финансијског поднајма	(+)	552		
2.19.	Куповина удјела у зависним друштвима	(-)	553		
2.20.	Приливи од отуђења удјела у зависним друштвима	(+)	554		
2.21.	Куповина удјела у придруженим друштвима	(-)	555		
2.22.	Приливи од отуђења удјела у придруженим друштвима	(+)	556		
2.23.	Куповина удјела у заједничким подухватима	(-)	557		
2.24.	Приливи од отуђења удјела у заједничким подухватима	(+)	558		
2.25.	Примљене дивиденде	(+)	559		44.050
2.26.	Приливи по основу трговања дериватним финансијским инструментима	(+)	560		
2.27.	Одливи по основу трговања дериватним финансијским инструментима	(-)	561		
2.28.	Остали приливи из улагачких активности	(+)	562		
2.29.	Остали одливи из улагачких активности	(-)	563		
Б.	Нето готовински ток који је генерисан/(кориштен) у улагачким активностима (535 до 563)	(+)(-)	564	-313.024	-4.247.256
3.	ГОТОВИНСКИ ТОКОВИ ИЗ ФИНАНСИЈСКИХ АКТИВНОСТИ				
3.1.	Приливи од емисије дионица/уплаћени власнички капитал	(+)	565		
3.2.	Стицање властитих дионица	(-)	566		
3.3.	Приливи од продаје стечених властитих дионица	(+)	567		
3.4.	Исплаћене дивиденде	(-)	568		
3.5.	Приливи од узетих кредита	(+)	569	2.365.190	395.000
3.6.	Отплата главнице узетих кредита	(-)	570	-1.531.378	-3.135.075
3.7.	Отплата камате по узетим кредитима	(-)	571	-334.467	-415.237
3.8.	Отплата главнице по најмовима	(-)	572		-78.062
3.9.	Отплата камате по најмовима	(-)	573		-1.028
3.10.	Приливи по основу издатих дужничких	(+)	574		

Извјештај о финансијском пословању НОСБиХ-а за 2022. годину

	инструмената				
3.11.	Одливи по основу отплате издатих дужничких инструмената	(-)	575		
3.12.	Остали приливи из финансијских активности	(+)	576	3.246	
3.13.	Остали одливи из финансијских активности	(-)	577	-1.568	-3.091
С.	Нето готовински ток који је генерисан/(кориштен) у финансијским активностима (565 до 577)	(+)(-)	578	501.023	-3.237.493
4.	НЕТО ПОВЕЋАЊЕ/(СМАЊЕЊЕ) ГОТОВИНЕ И ГОТОВИНСКИХ ЕКВИВАЛЕНАТА (А+Б+Ц)	(+)(-)	579	13.241.145	6.870.753
5.	ГОТОВИНА И ГОТОВИНСКИ ЕКВИВАЛЕНТИ НА ПОЧЕТКУ ПЕРИОДА	(+)(-)	580	15.553.151	8.682.398
6.	ЕФЕКТИ ПРОМЈЕНЕ ДЕВИЗНИХ КУРСЕВА ГОТОВИНЕ И ГОТОВИНСКИХ ЕКВИВАЛЕНАТА	(+)(-)	581		
7.	ГОТОВИНА И ГОТОВИНСКИ ЕКВИВАЛЕНТИ НА КРАЈУ ПЕРИОДА (4+5+6)	(+)(-)	582	28.794.296	15.553.151

У новчаном току од *пословних активности* дошло је до повећања средстава, у укупном износу од 13.053.146 КМ. То повећање односи се на остварени вишак прихода над расходима (25.828.129 КМ), амортизацију (1.772.753 КМ), отпис сталне имовине (643 КМ), других усклађења (372.721 КМ), прилива по основу повећања других обавеза (10.986.078 КМ), одлива по основу повећања потраживања од продаје (9.566.733 КМ), одлива по основу повећања других потраживања (14.259.347 КМ) те одлива по основу смањења обавеза према добављачима (2.081.098 КМ).

Новчани ток од *улагачких активности* биљежи одлив новца за набавку сталних средстава, у износу од 313.024.

У новчаном току од *финансијских активности (кредити и позајмице)* биљежи се нето прилив од 501.023 КМ. Овај нето прилив је проистекао из прилива дугорочног кредита (2.365.190 КМ), одлива по основу отплате дугорочних кредита (1.531.378 КМ), одлива по основу отплате камате дугорочних кредита (334.467 КМ), прилива по основу осталих дугорочних и краткорочних обавеза (3.246 КМ) те одлива по основу осталих дугорочних и краткорочних обавеза (1.568 КМ)

Према томе, у односу на 01.01.2022. године, евидентирано је повећање *нето новчаних средстава* за износ од 13.241.145 КМ.